

Gras lagekostenbedrijf nog geen topkwaliteit

Bram Wouters, Gerrit Remmelink

Gras vormt de basis van het rantsoen op het lagekostenbedrijf op de Waiboerhoeve. Voor een lage kostprijs is een zo hoog mogelijke melkproductie uit ruwvoer belangrijk. Daarvoor is weidegras en graskuil van goede kwaliteit nodig. Op het lagekostenbedrijf is de melkproductie uit ruwvoer hoog bij de beperkte krachtvoergift. Dit zou nog hoger kunnen zijn bij een betere graskwaliteit.

Gemiddeld in de periode van mei t/m augustus werd ingeschaard bij 1000-1500 kg droge stof per ha. De belangrijkste oorzaak van de lage VEM lijkt de lagere verteerbaarheid te zijn; waarschijnlijk veroorzaakt door de relatief lange groeiduur (3-7 weken) van een weidesnede en de botanische samenstelling (aandeel ruwbeemdgras). Op één van de graspercelen was het aandeel ruwbeemdgras hoog (meer dan 20 % bij botanische kartering in voorjaar). Dit gras is in het algemeen van slechtere kwaliteit dan Engels raaigras. Gemiddeld over alle percelen bedroeg het aandeel ruwbeemdgras op het lagekostenbedrijf 14 % in 1999 en 17 % in 2000.

Tijdig maaien om kwaliteit ruwvoer op peil te houden.

Voederwaarde weidegras en graskuil valt tegen

De kwaliteit van het weidegras en de graskuil op het lagekostenbedrijf blijft achter bij het gemiddelde in de praktijk. De energie- en eiwitgehalten van vers gras bij inscharen waren in de periode 1999-2000 lager dan in de praktijk. Dit blijkt uit een vergelijking van de gegevens van het lagekostenbedrijf met die van het vers grasonderzoek (BLGG, tabel 1). In de graskuil vielen vooral de eiwitgehalten tegen. Daarom werd in de winter vaak eiwitrijker krachtvoer gevoerd.

Weinig verschillen tussen gras en gras/klaver

De hogere stikstofbemesting op de graspercelen leidde niet tot een betere graskwaliteit dan op de gras/klaverpercelen. Het VEM-gehalte in het weidegras van de pure grasbestanden was weliswaar wat hoger, maar nog steeds lager dan in de praktijk.

De relatief lage energie- en eiwitgehalten in het weidegras zijn niet veroorzaakt door in te scharen bij een zware snede.

Graskuil: eiwitgehalte laag door zware eerste snede

De eerste snede is van groot belang voor de voederwinning op het lagekostenbedrijf. In de periode 1999-2001 was circa 65 % van de voorraad graskuil afkomstig van de eerste snede. De stikstofbemesting lijkt niet de primaire oorzaak te zijn van de tegenvallende eiwitgehalten. De eerste snede is altijd relatief zwaar bemest met stikstof (gras/klaverpercelen maximaal 100 kg N/ha en graspercelen 100-140 kg N/ha). De snedezwaarte van de eerste snede lijkt een meer aannemelijke oorzaak. Dit blijkt vooral uit de resultaten van 2001. Een deel van de eerste snede is toen relatief vroeg gemaaid (circa 3,5 ton ds/snede) met als gevolg een hoge VEM (935) en een redelijk eiwitgehalte. De rest is vanwege het wisselvallige weer laat gemaaid (meer dan 5 ton ds/ha) met als resultaat een lage VEM (848) en lage OEB (14). Zware maaisneden leidden ook tot hergroei vertraging waardoor het langer duurde voordat er weer een weidesnede stond.

Wat betekent dit voor de praktijk?

Het weidegras en graskuil op het lagekostenbedrijf is nog niet van topkwaliteit. Het maaien van een te zware eerste snede en de botanische samenstelling (aandeel ruwbeemdgras) zijn van invloed op de lagere eiwitgehalten in de graskuil. Het VEM-gehalte in het weidegras valt nogal eens tegen door een lagere verteerbaarheid door een lange groeidiur.

De trend in de praktijk is dat bij een lagere stikstofbemesting door MINAS de eerste snede steeds belangrijker wordt voor de voederwinning. Begin tijdig met maaien van de eerste snede (om groeitrappen aan te leggen). Maai een niet te zware eerste snede. Dit is belangrijk voor een goede kwaliteit graskuil en etgroen. Juist bij een lagere stikstofbemesting voorkomt laat maaien van de eerste snede te lage eiwitgehalten in de graskuil. Bovendien staat er weer sneller een weidesnede met een goede voederwaarde.

Tabel 1 Kwaliteit weidegras bij inscharen op het lagekostenbedrijf (LKB) en in de praktijk (gegevens vers grasonderzoek BLGG) in de periode mei t/m augustus 1999 en 2000

Jaar	Bron	Jaargift kg N/ha	VEM	DVE g/kg ds	OEB g/kg ds	VC-os ¹	RE g/kg ds	RC g/kg ds
1999	LKB -gras/klaver	183	948	95	44	80	210	217
	LKB- gras	412	957	96	30	80	197	221
	Praktijkbedrijven ²	Onbekend	997	101	54	82	224	218
2000	LKB -gras/klaver	124	913	92	37	78	200	209
	LKB- gras	314	934	94	37	79	202	209
	Praktijkbedrijven ²	Onbekend	1001	102	57	82	230	228

¹ VC-os= verteringscoëfficiënt organische stof

² Praktijk: <http://www.blgg.nl>

